

УДК 352/354

**Ковтун В.В., аспірант спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Хожило І.І., д-р держ.упр., професор кафедри державного
управління і місцевого самоврядування**

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ПРОБЛЕМАТИКА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ЯК ПУБЛІЧНОУПРАВЛІНСЬКА ПРОБЛЕМА

Збройний конфлікт, який вже повномасштабно розв'язала країна-агресорка у лютому 2022 року на території української держави, став несподіваним викликом не тільки для нашої держави, але й для багатьох демократичних країн світу – Сполучених Штатів Америки, Канади, Англії та країн Європейського Союзу (ЄС). Війна в сучасному світі – це не тільки значні економічні втрати, але й, насамперед, це величезна гуманітарна криза. Зарубіжні дослідники відзначають, що в історії воєн, які відбувались у межах європейського континенту, саме ця війна за своїми гуманітарними наслідками перевершує показники усіх попередніх лихоліть. Зокрема, мова йде про значний міграційний рух біженців війни. Так, за дуже короткий час країни ЄС змогли прийняти до себе понад 6 млн вимушених українських біженців. Переважно це жінки з дітьми та люди похилого віку, які стали жертвами війни і втікали до зарубіжжя з метою рятування свого життя. Тільки за перші 3 місяці від початку війни 2022 року Польща надала прихисток майже трьом мільйонам українців [1].

Не менш важливою ознакою гуманітарної кризи, спричиненої війною, є внутрішня міграція громадян України. І тут публічноуправлінський аспект проблематики внутрішньої міграції внаслідок воєнного конфлікту постає значно глибше, адже проблема ідентифікувалась ще з 2014 року, коли РФ незаконно окупувала Крим та частину східних областей України. Відтоді вважалось, що збройний конфлікт буде швидко вирішений за допомогою дипломатичних зусиль. Тому більшість людей, які проживали на цих територіях, покинули свої помешкання і переїхали переважно до найближчих регіонів (Дніпропетровська, Харківська, Запорізька області) з міркуванням тимчасового перебування там. Однак дипломатичного вирішення конфлікту не відбулося і вже події 2022 року змусили багатьох переселенців I-ої хвилі вже вдруге покинути житло та шукати прихисток в західних регіонах України, або навіть виїхати до зарубіжжя. І це непоодинокі випадки, адже за даними моніторингових спостережень в Україні налічується близько 5 млн офіційно зареєстрованих осіб, які мають статус ВПО [1]. З них майже 70% (близько 3,6 млн) тих, хто став ВПО вже після 24 лютого 2022 року.

Тому пріоритетними завданнями української держави щодо запобігання ризикам, пов'язаним з вимушеною міграцією, є, насамперед такі, як: питання матеріального забезпечення та працевлаштування внутрішньо переміщених осіб; покращення умов їх проживання; забезпечення доступності та якості соціальних, освітніх та медичних послуг. Тож першочергово мова йде про розбудову правової, економічної та інституційної основи для зменшення соціальної напруги в суспільстві у період дії правового режиму воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. Malchrzak W, Babicki M, Pokorna-Kałowak D, Doniec Z, Mastalerz-Migas A. COVID-19 Vaccination and Ukrainian Refugees in Poland during Russian-Ukrainian War-Narrative Review. Vaccines (Basel). 2022. URL: <https://doi:10.3390/vaccines10060955>
2. В Україні налічується 4,9 млн внутрішньо переміщених осіб. Укрінформ. середа, 20 березня 2024. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3785762-v-ukraini-nalicutsa-49-miljona-vnutrisnih-pereselenciv-veresuk.html>